

**Göteborgs
Stad**

**Social resursförvaltning
Göteborg Stad**

**KARTLÄGGNING AV UNGDOMAR SOM
FÄLTGRUPPEN CITY MÖTER I SITT
UPPSÖKANDE ARBETE I NORDSTAN**

**Fältgruppen City
2018-04-11**

Göteborgs
Stad

2018

"(...) kan de svara på vilken väg jag ska ta för att det ska bli rätt?" - Ungdom

Innehåll

BAKGRUND	3
NORDSTAN	3
SYFTE OCH MÅL.....	4
METOD OCH GENOMFÖRANDE	4
FÖRUTSÄTTNINGAR OCH URVAL.....	5
SVÅRIGHETER	5
RESULTAT.....	7
ÅLDER OCH KÖNSTILLHÖRIGHET.....	7
FÖDELSELAND.....	8
VISTELSETID I SVERIGE GÄLLANDE UTLANDSFÖDDA	9
JURIDISK STATUS	10
TILLHÖRIGHET	11
ANLEDNINGAR TILL ATT MÅLGRUPPEN VISTAS I NORDSTAN	12
MÅLGRUPPENS KÄNSLA AV TRYGGHET OCH OTRYGGHET	14
BOENDESITUATION	16
HÄLSA	17
DROGER OCH ALKOHOL	21
STÖDINSATSER	23
SYSSELSÄTTNING	25
KONTAKT MED POLIS.....	27
BÄTTRE MÅENDE.....	29
UNGDOMARS SITUATION IDAG.....	30
SLUTSATSER.....	33

BAKGRUND

Fältgruppen City består av sex socialsekreterare som arbetar uppsökande med ungdomar i åldern 13–21 år. Arbetet sker dagtid, kvällar och helger. Målet med arbetet är att få kunskap om och etablera kontakt med de ungdomar som frekvent uppehåller sig i citymiljöer eller befinner sig i riskzonen för sociala problem och utsatthet. Fältgruppen arbetar utifrån vistelsebegreppet, vilket innebär att vi arbetar med ungdomar från alla stadsdelar och kranskommuner, såtillvida att dessa stadigvarande uppehåller sig i Göteborgs citymiljöer. Fältgruppen arbetar för att dessa ungdomar ska få det stöd som behövs utifrån varje ungdoms individuella behov.

Merparten av det uppsökande arbetet sker i Nordstan. Arbetet bedrivs också vid närliggande platser såsom Centralstationen, Brunnsparken, Trädgårdsföreningen samt området kring Västra Nordstan och Lilla Bommen. Under en vanlig arbetskväll ser Fältgruppen City mellan 70-120 ungdomar och har samtalskontakt med cirka 40-60 personer varje kväll.

Under de senaste två åren har det mediala intresset för Nordstan ökat. Nordstan har i media allt oftare diskuterats utifrån bristande trygghet och porträtterats som en vålds- och brottsfrämjande miljö. Meningen med fältgruppens kartläggningen är att ge en fördjupad bild kring de ungdomar som vistas över tid i Nordstan och hur de själva uppfattar miljön.

NORDSTAN

Nordstan är ett av Europas största inomhuscentra. Något som skiljer Nordstan från många andra köpcentra är att huvudgatorna inne i byggnaden utgör offentliga miljöer som allmänheten har tillträde till och som således inte stänger när butikerna stänger. Affärerna i Nordstan har öppet till klockan 20:00 på vardagar och till klockan 18:00 på lördagar och söndagar. Efter att affärerna stängt är Nordstan öppet till 24:00 för att sedan hålla stängt fram till 05:30 och är då inte tillgänglig för allmänheten.

Miljön i och omkring Nordstan förändras betydligt när butikerna har stängt. När konsumenterna försvinner blir vuxennärvaron avsevärt mindre. Antalet ungdomar som vistas i Nordstan efter att butikerna har stängt varierar, men majoriteten lämnar köpcentret en timme efter stängning på vardagar och något senare på helger. Det är Fältgruppen Citys erfarenhet att de ungdomar som stannar kvar efter affärernas stängning många gånger inte har någon annanstans att ta vägen. Det är ungdomar som inte kan eller vill åka hem, unga

vuxna som lever i hemlöshet och personer med missbruksproblematik. I Nordstan förekommer kriminalitet, liksom det gör i centrala delar i de flesta stora städer och publika miljöer.

SYFTE OCH MÅL

Kartläggningen ska ge underlag om situationen för ungdomar som uppehåller sig i Nordstan och görs på uppdrag av Social resursnämnd. Syftet är att ta reda på varför ungdomar uppehåller sig i Nordstan, hur deras livssituation och mående ser ut samt i vilken utsträckning ungdomar får sina behov tillgodosedda. Resultatet ska ligga till grund för bedömning av behov och ge underlag för fortsatt planering av stödjande åtgärder för ungdomar.

METOD OCH GENOMFÖRANDE

Kartläggningen genomfördes under vecka 8 och 9 samt vid ett tillfälle vecka 10 år 2018. Vi vistades i Nordstan cirka 32 timmar fördelat på åtta vardagskvällar mellan 17:00 – 21:00. Tiderna är grundade i erfarenheten av att det är mellan dessa tider som flest ungdomar vistas i Nordstan och det sammanfaller med den ordinarie tiden för uppsökande arbete för fältgruppen. Kartläggningen genomfördes genom uppsökande arbete i syfte att få kontakt och information från så många ungdomar som möjligt.

En skillnad från förra årets kartläggning var att vi år inte hade samma möjlighet att ta in extra personal under kartläggningen. Det innebar att vi i år genomförde kartläggningen samtidigt som vi utförde arbetsuppgifter som ingår i det ordinarie uppsökande arbetet. Möjligheten att fokusera på kartläggningen begränsades ibland av övriga behov och händelser i ungdomsgruppen. Under fyra av kvällarna utfördes kartläggningen av ordinarie arbetsteam som består av två personer. Under resterande fyra kvällar hade vi förstärkning av en timvikarie för att öka möjligheten att fokusera på kartläggningen.

Fältgruppen har varit öppen med att man ställt frågor i syfte att ta reda på ungdomsgruppens situation och att kartlägga i vilken utsträckning ungdomar får sina behov tillgodosedda. Vi har berättat för de intervjuade att kartläggningen genomförs anonymt, men att vi också enligt lag har en professionell skyldighet att anmäla till socialtjänsten om det uppkommer information som gör att vi känner oss oroliga för en ungdom.

Vi vill understryka att kartläggningen speglar hur det har sett ut i Nordstan under veckorna 8-10 år 2018 och ger en antydning om situationen och vilka behov som finns bland den ungdomsgrupp som fältgruppen möter.

För att komplettera och bredda den bild ungdomarna själva ger genom intervjuerna har fältgruppen valt att lyfta in egna reflektioner från det uppsökande arbetet. För att hålla isär ungdomarnas svar och Fältgruppens intryck av Nordstan och målgruppen, har vi valt att tydligt skriva ut vad som är Fältgruppens reflektioner i den löpande texten.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH URVAL

Fältgruppen City har genom sitt ordinarie fältarbete en god kännedom om ungdomsgruppen som vistas i citymiljöer. De flesta ungdomar som uppehåller sig i Nordstan har också god kännedom om fältgruppen och vet att man kan få stöd och hjälp via oss. Fältgruppen blir ofta uppsökta av ungdomar som behöver råd och stöd. Dessa förutsättningar har möjliggjort de genomförda intervjuerna och därmed själva kartläggningen. Fältgruppens kunskap om vilka ungdomar som utgör målgrupp i samverkan med de som slumpmässigt varit på plats vid de olika kartläggningstillfällena, samt tackat ja till att medverka, utgör urvalet i kartläggningen. Fältgruppen anser att gruppen som medverkat i kartläggningen både utifrån könstillhörighet och ålder är någorlunda representativt för den målgrupp fältgruppen har och brukar möta. Då vissa ungdomar av olika skäl valt att inte medverka (se nedan) samt då urvalet är litet, bör resultatet och analysen av denna kartläggning ses som en fingervisning om hur ungdomar som regelbundet vistas i Nordstan har det.

SVÅRIGHETER

Fältgruppen vet sedan tidigare att några av de ungdomar i målgruppen som fältgruppen möter i sitt arbete upplever misstro och misstänksamhet gentemot myndighetspersoner. Fältgruppen är medvetna om att det finns enskilda individer som vi har svårt att etablera kontakt med mot bakgrund av detta. Majoriteten av de tillfrågade ungdomarna har valt att svara på kartläggningens frågor. Det är dock ett flertal ungdomar som tackat nej till att delta i kartläggningen. Bristande intresse, tidsbrist eller misstänksamhet har varit orsaker till att ungdomar valt att inte ställa upp på att bli intervjuade. Kartläggningen genomfördes i direkt anslutning till att polisen genomförde en kartläggande insats i Nordstan, vilket är en

förändring från 2017. Det kan vara en förklaring till varför fler individer än förra året valt bort att delta i kartläggningen. Det kan ha skapats ett motstånd att delta då individer kände sig osäkra på huruvida vi arbetar för polisen eller inte. Då fältgruppens erfarenhet är att ungdomarnas tålamod och intresse för att medverka i olika undersökningar snabbt kan avta om det är för många liknande undersökningar under kort tid.

Fältgruppen har inte haft samma möjligheter att göra schemaändringar samt tillsätta timvikarier likt år 2017. Det var förutsättningen för att ett uppsökande fältteam skulle kunna arbeta enbart kartläggande. Detta ledde till att tiden för kartläggning var mixad med ordinarie uppsökande arbete. Under perioden för kartläggningen har många ungdomar haft behov av olika stödjande insatser av oss och behovet har varit av sådan karaktär att det inte kunnat vänta, vilket minskade möjligheterna att genomföra intervjuer.

RESULTAT

Nedan kommer resultaten av intervjuerna redovisas. Efter varje resultat har fältgruppen gjort egna kommentarer till det som har framkommit i kartläggningen. Kommentarererna är baserade på en lång erfarenhet av att arbeta med ungdomar i Nordstan och uppsökande arbete. Rapporten avslutas sedan med dragna slutsatser och jämförelser med kartläggningen som gjordes 2017.

ÅLDER OCH KÖNSTILLHÖRIGHET

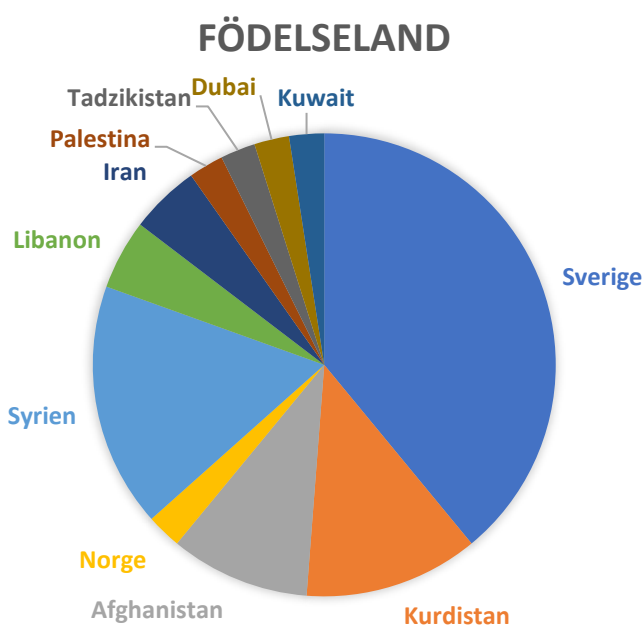
Ålder	Totalt antal ungdomar	Antal tjejer	Antal killar
14	3	3	
15	5	3	2
16	6	4	2
17	7	4	3
18	10	1	9
19	3		3
20	2		2
21	1		1
22	3		3
23	1		1
Totalt	41	15	26

Fältgruppen intervjuade under kartläggningsperioden totalt 41 ungdomar, av dessa identifierade sig 15 personer som tjejer och 26 personer identifierade sig som killar. De yngsta ungdomarna var 14 år och den äldsta var 23 år. Medelåldern landade på 17,5 år för hela gruppen. För tjejerna hamnade medelålder på 15,5 år och för killarna 18,5 år.

FÖDELSELAND

Födelseland	Antal
Sverige	16
Syrien	7
Kurdistan	5
Afghanistan	4
Libanon	2
Iran	2
Norge	1
Palestina	1
Tadzikistan	1
Dubai	1
Kuwait	1
Totalt	41

Drygt en tredjedel av de ungdomar som deltagit i kartläggningen är födda i Sverige och cirka två tredjedelar utlandsfödda. Det finns en stor spridning på födelseland mellan de ungdomarna som är utlandsfödda, men gruppen som är födda i Syrien, Kurdistan och Afghanistan är något större. Det som är tydligt är att alla som identifierar sig som tjejer är födda i Sverige, medan en majoritet av de som identifierar sig som killar är födda i annat land.

VISTELSETID I SVERIGE GÄLLANDE UTLANDSFÖDDA

Vistelseid i Sverige	Antal
1,5–2 år	10
2,5–3 år	9
3,5–4 år	2
5 år	1
9 år	2
13 år	1
Totalt	25

Av de 25 ungdomar som är födda i ett annat land än Sverige svarade samtliga individer på följdfrågan om hur länge de varit i Sverige. De ungdomar som varit i Sverige kortast tid uppskattade att de varit här i 1,5 år och den ungdom som varit i Sverige längst i 13 år. Av de 25 ungdomar som är utlandsfödda har 19 stycken kommit till Sverige under de senaste tre åren. Utifrån åldern bland de svarande så kan vi anta att dessa 19 har kommit till Sverige under sin tonårsperiod.

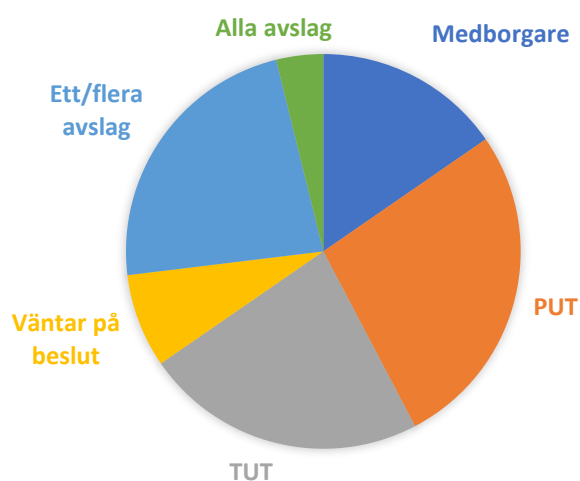

JURIDISK STATUS

JURIDISK STATUS TJEJGRUPP

JURIDISK STATUS KILLGRUPP

I kartläggningen tillfrågades ungdomarna kring juridisk status och eventuell kontakt med Migrationsverket. Samtliga av de tillfrågade tjejerna har svenskt medborgarskap, medan killgruppen är mer varierad. Av de 26 killar som deltog i kartläggningen är det fyra personer som har medborgarskap. Sju personer har permanent uppehållstillstånd (PUT¹), sex personer har tillfälligt uppehållstillstånd (TUT²), två personer befinner sig i asylprocess och väntar på första beslut, sex personer har fått ett eller flera avslag och en person har fått samtliga avslag.

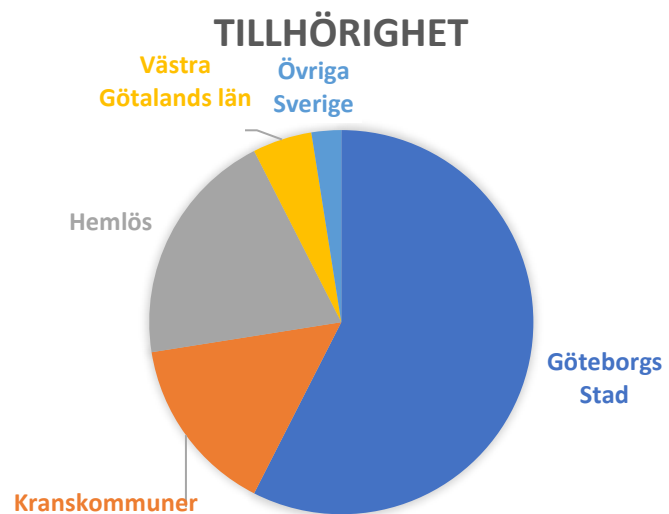
¹ Permanent uppehållstillstånd, PUT. En utländsk medborgare som har beviljats ett permanent uppehållstillstånd har tillstånd att bo och arbeta i Sverige under obegränsad tid. Tillståndet gäller så länge utlänningen är bosatt i Sverige.

² Tidsbegränsat uppehållstillstånd, TUT. Ett uppehållstillstånd som bara gäller för en viss tid. Jämför med Permanent uppehållstillstånd

TILLHÖRIGHET

Tillhörighet	Antal
Angered	3
Askim-Frölunda-Högsbo	1
Centrum	1
Majorna-Linné	1
Norra Hisingen	4
Västra Göteborg	1
Västra Hisingen	1
Örgryte-Härlanda	1
Östra Göteborg	4
Hisingen	6
Kranskommun	6
Västra Götaland	2
Övriga Sverige	1
Hemlös	8
Ingen uppgift	1
Totalt	41

I kartläggningen efterfrågades vilken kommun och/eller stadsdel ungdomarna är hemmahörande i. Frågan ställdes med syftet att utröna om det finns en geografisk spridning av de ungdomar vi möter eller om det finns en överrepresentation på ungdomar från en viss stadsdel. I resultaten har tillhörigheten kategoriserats utifrån var ungdomen uppger att denne bor och om denne har ett långvarigt boende i det området.

Majoriteten av ungdomarna som deltagit i kartläggningen har sin hemvist i Göteborg, men fältgruppen möter också en stor andel ungdomar som har sin hemvist i en annan närliggande kommun. Ungdomarna som är hemmahörande i Göteborgs kommun kommer från olika stadsdelar med en viss betoning på Norra Hisingen, Östra Göteborg och Angered. I kartläggningen har samlingskategorin "Hisingen" används för de ungdomar som inte velat, kunnat eller av annan anledning inte uppgett närmare tillhörighet än Hisingen. De ungdomar som är hemmahörande i kranskommuner har sin hemvist i Kungälv, Mölndal, Lerum samt Partille. En person har sin hemvist i en kommun utanför Västra Götaland.

I kategorin "Hemlös" finns de ungdomar som uppgett att det inte finns ett boende som ungdomen kan anses vara hemmahörande i. Exempel på detta kan vara när en ungdom uppger att denne sover hos olika kompisar och bekanta och där det saknas ett stadigvarande boende. För flera innebär det att de ibland sover utomhus. Hälften av personerna i kategorin "Hemlös" har uppgett att de har en tillhörighet till en av stadens stadsdelar eller en kranskommun, men där personerna saknar boende där denne kan anses vara hemmahörande. Den andra hälften i kategorin "Hemlös" uppger att de inte har någon tillhörighet alls.

Att det finns en stor spridning av de stadsdelar och kranskommuner som ungdomarna tillhör speglar den bild fältgruppen historiskt sett erfar. Vilka stadsdelar och kranskommuner som flest ungdomar tillhör har varierat över tid och kommer sannolikt fortsätta att skifta.

ANLEDNINGAR TILL ATT MÅLGRUPPEN VISTAS I NORDSTAN

Majoriteten av de som deltagit i kartläggningen uppger att de kommer till Nordstan för att träffa kompisar och vänner. Nordstan upplevs vidare vara en bra plats att umgås när en bor på olika ställen i Göteborg eller i dess kranskommuner. Nordstan uppfattas som en geografiskt central plats som alla har ungefär lika långt att ta sig till. Andra anledningar till att träffa sina kompisar i Nordstan är att ungdomar upplever att de inte har något att göra där de bor eller inte har någon annanstans att ta vägen när livssituationen inte är ordnad. En del är i Nordstan

för att handla eller äta och passerar Nordstan på väg till och från skola och fritidsaktiviteter. Utifrån fältgruppens erfarenhet så vistas majoriteten av ungdomarna inte i Nordstan efter att affärerna har stängt eller så går de från stan inom en timme efter att butikerna stängt.

”Det är en gemenskap här och man träffar vänner. Nära för alla att ta sig, blir som en mittpunkt då de flesta bor på olika platser.”

”Har inget att göra efter skolan. Det enda är att vara i Nordstan. Jag har ingenstans att bo.”

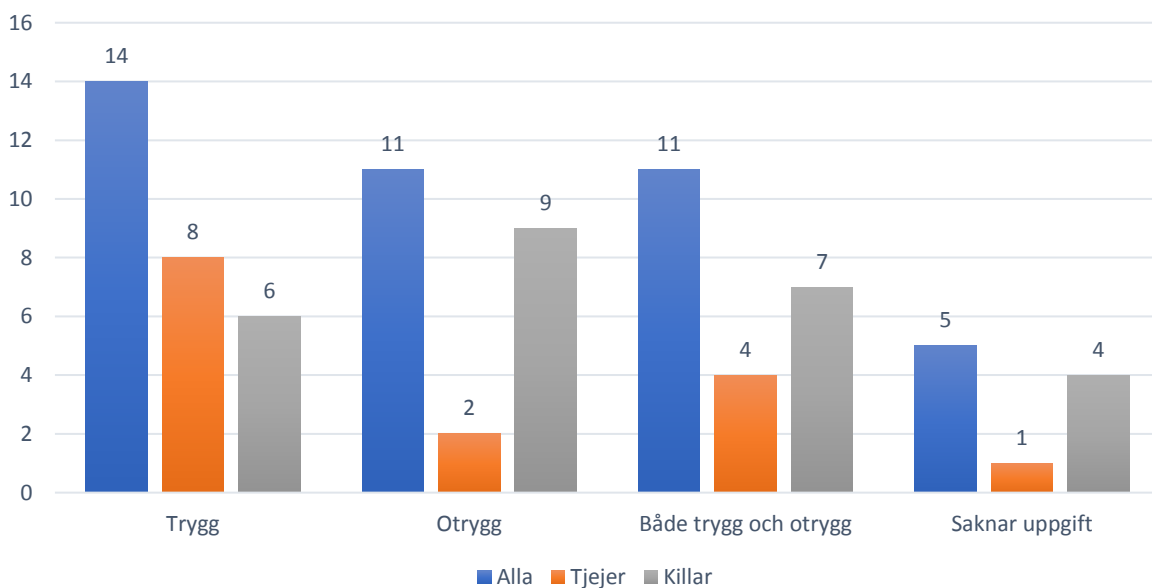
”Jag hänger ju inte i Nordstan. Alltså jag är mer sån som kommer hit efter skolan eller träningen och träffar kompisar en stund och sen går jag hem. Jag är inte sån som är här hela dagen. (...)De flesta som är här har ingen att prata med. Om man kommer hit träffar man kompisar och blir glad. Om man stannar hemma och är själv så mår man väldigt dåligt, då kanske man inte kan stoppa sig och skär upp hela armarna. Man blir så ensam.”

Fältgruppens erfarenhet är att Nordstan traditionellt sett är en plats där unga från hela Göteborg samlats. "Femmanbarnen" och "emotrappan" är olika namn som refererar till när den sociala problematiken som kvällstid varit kopplad till Nordstan omtalats. Subkulturerna förändras med jämna mellanrum men den gemensamma nämnaren har hela tiden varit att ungdomarna ofta upplever utanförskap i sin hemmiljö samt att hemmiljön ibland upplevs värre än den miljö de vistas i på Nordstan. Ungdomar söker sig ofta till Nordstan för att möta andra med liknande erfarenhet av social problematik och psykisk ohälsa.

MÅLGRUPPENS KÄNSLA AV TRYGGHET OCH OTRYGGHET

KÄNSLA AV TRYGGHET OCH OTRYGGHET I NORDSTAN

I kartläggningen tillfrågade vi ungdomarna huruvida de upplever känslor av trygghet eller otrygghet under sin vistelse i Nordstan samt vilka faktorer som spelar in att ungdomarna känner trygghet respektive otrygghet. 14 personer anger att de känner sig trygga, elva personer att de känner sig otrygga och elva personer att de upplever både trygghet och otrygghet. Fem personer valde att inte svara på frågan. Killarna uppger i högre grad än tjejerna att de känner sig otrygga eller att de känner sig både trygga och otrygga.

Den främsta anledningen till att ungdomar både bland tjejer och killar känner sig trygga i Nordstan är att de vistas med vänner som skapar känslor av trygghet eller att de känner till en stor del av de människor som ofta brukar uppehålla sig i Nordstan.

”Jag känner mig trygg här. Jag är med kompisar och känner många som hänger här.”

Medan majoriteten av tjejerna uppger att de känner sig trygga så är det en större andel av killarna som upplever att de är otrygga eller både trygga och otrygga. Av de ungdomar som

uppper att de känner sig otrygga i Nordstan är orsakerna till detta skilda mellan tjejer och killar. Tjejerna uppper ofta att en anledning till otrygghet är när det händer något, som exempelvis bråk. En annan anledning som anges är att det känns otryggt efter att butikerna stängt och färre människor rör sig i miljön.

"Det är oftast tryggt med många människor här, men inte så bra om något händer typ som bråk eller så." - Tjej

"På dagtid känns det tryggt, men inte så mycket när allt stänger. På kvällen känns det läskigt när det är stora grupper här och hänger." -Tjej

En stor del av killgruppen uppper att känslan av otrygghet är kopplad till att många personer som vistas i Nordstan mår dåligt och att det därför finns en oro för att det ska uppstå bråk mellan dem. Ytterligare en stor grupp uppper att de känner sig otrygga på grund av att de känner sig misstänkliggjorda, övervakade och ibland hårdhänt hanterade av vakter och väktare och polis.

"Både och(...)När något händer och någon mörkhårig gjort något dåligt drabbas alla med mörkt hår. Känner sig påpassad" - Kille

"Ibland känner jag mig otrygg för vakterna är så hårdhänta och de är så många här. De går på mig och mina kompisar utan att vi har gjort något. Det är bara för att vi ser ut som vi gör." -Kille

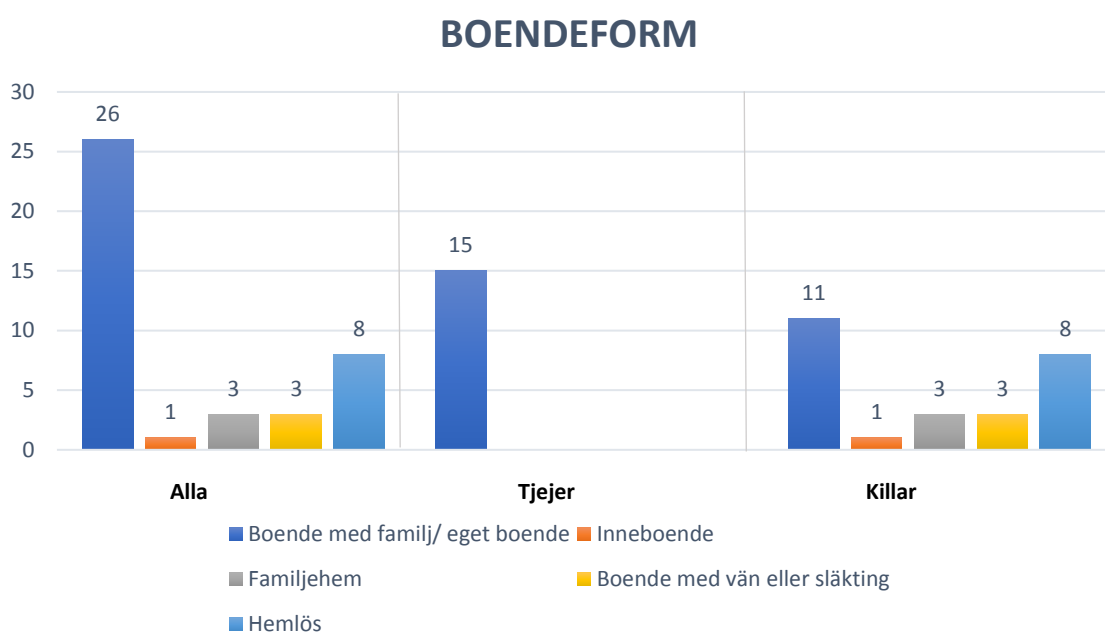
"Känner sig otrygg i Nordstan för att det är så mycket poliser och vakter som tror att man ska stjäla och följer efter en" - Kille

"Det känns inte bra, många killar, som inte mår bra och det kan bli bråk." - Kille

Fältgruppens erfarenhet är att en anledning till att vissa ungdomar söker sig till city är att de är otrygga i de områden där de bor och att Nordstan i jämförelse kan upplevas som en tryggare plats. Ibland nämns då vakter, väktare, fältarbetare, polis och andra vuxna som en källa till trygghet. Tryggheten upplevs i vissa fall som större under de tider butikerna är öppna och att otryggheten ökar när butikerna stänger och vuxennärvaron därmed minskar.

BOENDESITUATION

Frågan kring ungdomarnas boendesituation ställdes med fokus på hemlöshetsproblematik samt att försöka ta reda på hur ungdomarna bor. Vi tillfrågade ungdomarna om hur deras nuvarande boendesituation ser ut. De som uppgett att de bor runt hos vänner och bekanta och uppger sig vara utan ett stadigvarande boende har kategoriserats i kategorin "Hemlös".

En majoritet av ungdomarna som Fältgruppen möter bor tillsammans med delar av eller hela sin familj eller i eget boende. Av tjejerna så bor samtliga i familj, medan det av killarna är elva som uppger att de bor i familj eller i eget boende.

Åtta av de tillfrågade ungdomarna saknar, när kartläggningen genomförs, något boende. Dessa uppger själva att de växelvis sover utomhus samt hos vänner när det ges möjlighet. De är alla ungdomar som är 18 år eller äldre. Samtliga har kommit till Sverige under de senaste åren. Av totalt 19 killar i kartläggningen som är 18 år eller äldre är åtta av dem hemlösa. Sju av dessa är i asyprocess medan en har PUT.

Fältgruppen uppskattar mot bakgrund av sitt ordinarie uppsökande arbete att de ungdomar som lever i hemlöshet är näst intill uteslutande relativt nya i Sverige. Många av de ungdomar som Fältgruppen möter och som är över 18 år flyttar i hög utsträckning runt mellan olika tillfälliga boendeformer. Det inte är ovanligt att ungdomen sover utomhus någon eller några nätter emellanåt. Fältgruppen upplever dessutom boendesituationen för unga hemlösa personer över 18 år och som nyligen fått PUT, TUT, är i asylprocess eller har fått ett, flera eller alla avslag som extra svår. För de personer som fyllt 18 år eller åldersuppskrivits av Migrationsverket och som fortfarande är i asylprocessen eller har fått ett, flera eller alla avslag finns det väldigt få boendelösningar att stötta ungdomen till. En del väljer av olika skäl att inte åka till placeringen på Migrationsverkets anläggning för vuxna. Ofta ligger dessa långt från den del av Sverige som ungdomen hunnit rota sig i, dessutom delger många unga att boendena upplevs som otrygga. Fältgruppens erfarenhet är att vissa ungdomar istället väljer eget boende (EBO³) utan att riktigt veta vad det innebär. Det är vanligt att de skriver sig på en adress som denne betalar för, men där den inte kan bo. Ungdomarna förlorar sin placering på Migrationsverkets boende samtidigt som den inte har rätt till stöd med boende från socialtjänsten. Detta gör att deras boendesituation blir mycket osäker och kringflackande.

Det är även fältgruppens erfarenhet att personer vi möter som är över 18 år och nyligen fått uppehållstillstånd har svårt att få boende på egen regi och svårt att få hjälp med boende via socialtjänsten. De anses ofta för unga för att få tillträde till de tillfälliga boendelösningar som är kopplade till boendeverksamheten som arbetar med vuxna hemlösa.

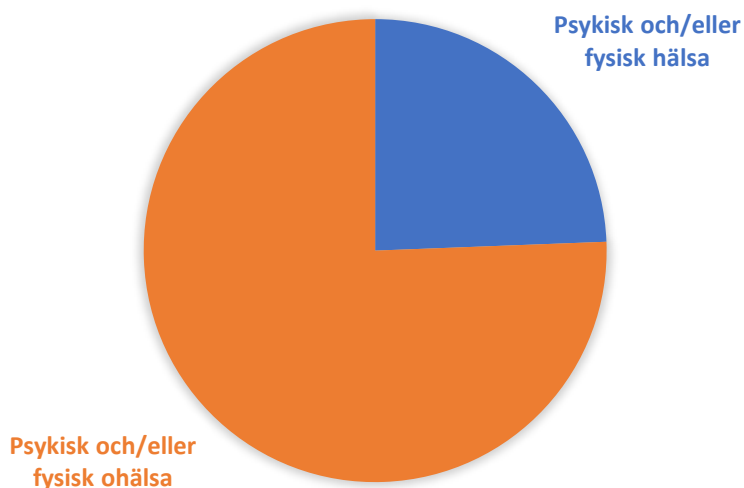
HÄLSA

En av frågorna i kartläggningen handlar om ungdomens hälsa. Här kunde de medverkande svara fritt kring sin upplevda hälsa men det fanns också ett antal följdfrågor som berörde sömn, huvud- och magvärk, ångest, stress, droger och alkohol. Utifrån svaren har vi sedan kategoriserat in de svarande i antingen Psykisk och/eller fysisk hälsa eller ohälsa. De som finns med i gruppen med ohälsa kan uppleva en ohälsa i olika hög grad vilket inte självklart framgår i svaren.

³ Eget boende, EBO. Under väntetiden kan en asylsökande välja att ordna boendet på egen hand, till exempel hos släkt eller vänner.

HÄLSA I UNGDOMSGRUPPEN

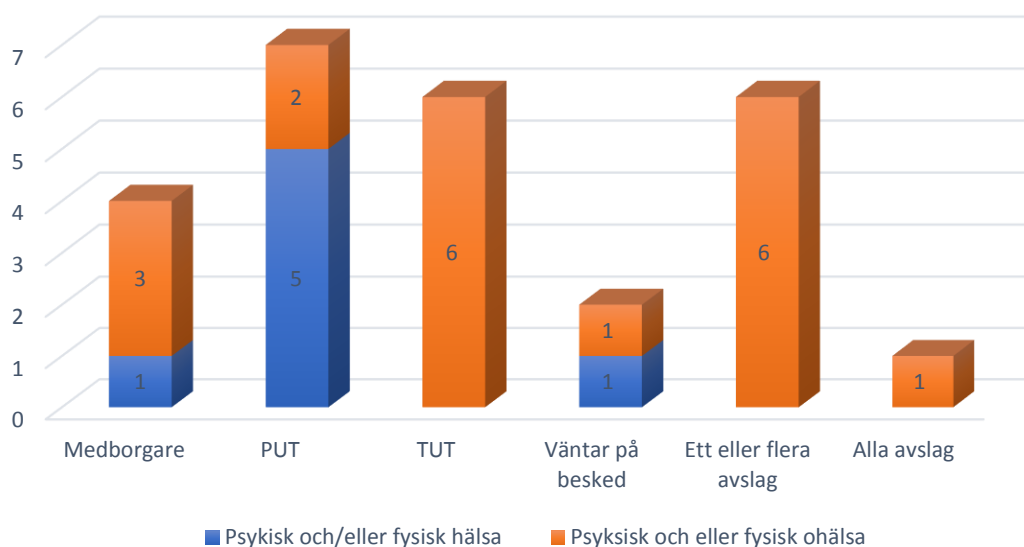
Av tjejerna är det tolv som svarar att de har någon form av psykisk ohälsa. Av dessa tolv har sex tjejer en fungerande skolgång medan sex av dem har en ickefungerande skolgång. Av de som har en fungerande skolgång är det fem som svarar att stressen över skolan är en av anledningarna till deras psykiska ohälsa. Även flera av de med icke fungerande skolgång uppger att deras psykiska mående gör att de har svårt att få skolgången att fungera.

Andra skäl som tjejerna lyfte upp som källor till den psykiska ohälsan var familjebekymmer, svåra händelser och annan psykosocial problematik. Flera berättade om ångest, sömnsvårigheter, stress, huvudvärk och magproblem.

"Jag har ofta svårt att gå upp på morgonen. Har stress och ångest för skola och familj. Det är jobbigt hemma. Jag har testat Hasch, Tramadol och E på en fest. Men jag brukar inte hålla på med det." - tjej

HÄLSA OCH JURIDISK STATUS I KILLGRUPPEN

Bland killarna i kartläggningen är det de med osäker juridisk status som i störst utsträckning uppger att de har en psykisk och/eller fysisk ohälsa. Samtliga bland de som har *TUT* och de som har *ett, flera eller samtliga avslag* uppger att de har *psykisk och/eller fysisk ohälsa*.

Bland de som har *PUT* uppger en majoritet (fem av sju) att de istället har psykisk hälsa. Det är tydligt att skyddsfaktorer kopplade till *TUT*, i form av olika stödinsatser inte minskar den psykiska och/eller fysiska ohälsan. I denna grupp har fem av sex någon form av stödinsats (se nedan) Det är troligt att ohälsan kan kopplas till oro kring asylprocessen. Då de som väntar på sitt första besked utgörs av bara två svarande är det svårt att dra någon slutsats utifrån dem som enskild grupp.

"Det är svårt med sömnen, jag tänker mycket hela tiden, på nätterna också. Jag oroar mig för hur det ska gå med asyl, med boende och med pengar." -kille

"Jag är ofta trött och det stressar mig att jag inte får besked. Jag vet inte vad jag ska göra om de säger om två år att jag inte får stanna längre även om jag skött mig jätteväl. Jag har testat alkohol och dricker ibland på fest men inte mer." -kille

Som beskrivits ovan är det 19 killar i kartläggningen som är 18 år eller äldre. Av dess är åtta personer hemlösa. Osäkerheten kring att inte ha en fast bostad och inte veta ifall en har en sovplats är såklart något som är psykiskt påfrestande.

”Jag har ingenting. Gick i skola men det gick inte att lära sig något då den var för stökigt. Går inte heller att gå i skola när man inte har boende” - kille

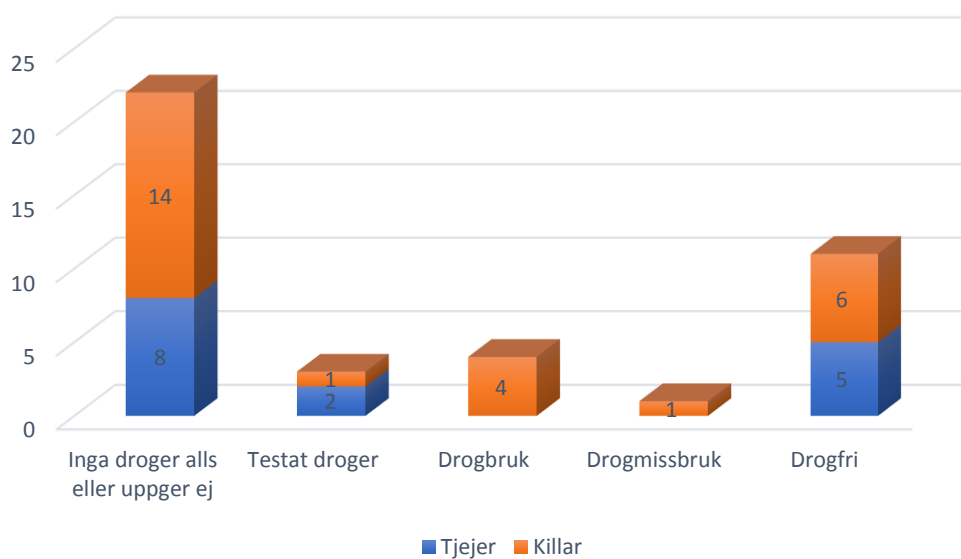
En grupp bland killarna som skiljer sig från de övriga killarna är de som har medborgarskap. I denna grupp är det en person som är född i Sverige medan de andra bott i Sverige i majoriteten av sitt liv. De är i åldern 15–17 år gamla. De bor samtliga med familj och går alla i skola. Detta gör att de som grupp har större likheter med gruppen tjejer. Bland dessa uppger tre av fyra att de har en psykisk och/eller fysisk ohälsa. Förklaringar till att de killar med medborgarskap har en psykisk ohälsa kan således var liknande de som tjejerna i kartläggningen, något som är oberoende av närvaron av faktorer som att ha ett uppehållstillstånd, ett boende eller en sysselsättning. Den psykiska ohälsan handlar snarare om familje- och kompisrelationer, uppväxtvillkor och skolsituation.

Fältgruppens erfarenhet är att det är vanligt att de tjejer och killar fältgruppen möter berättar om tuffa hemförhållanden, svårigheter i skolan och svårigheter att ta plats i de sammanhang som finns där ungdomarna bor. En av anledningarna till att överhuvudtaget söka sig till en citymiljö är ofta grundad i en psykisk ohälsa.

DROGER OCH ALKOHOL

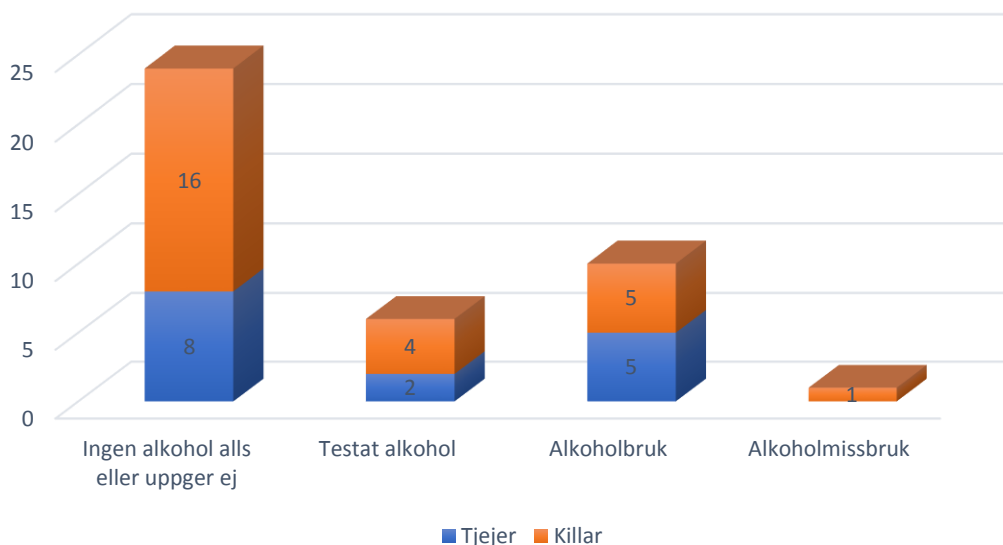
DROGER I UNGDOMSGRUPPEN

En av frågorna i kartläggningen handlade om droger och alkohol. Frågan ställdes som en följdfråga till området om ungdomars hälsa. Frågan hade som syfte att kartlägga hur utbrett bruket av droger och alkohol är bland ungdomarna. Svaren som uppgetts har delats in i fem kategorier inom tema droger respektive alkohol. I ungdomsgruppen är det 22 av 41 ungdomar som inte har testat droger någon gång eller som inte uppger något svar. Totalt är det tre av 41 ungdomar som uppger sig ha testat droger någon gång, men som inte använder droger. Det är fyra av 41 ungdomar som uppger att de använder droger med någon form av regelbundenhet har kategoriserats som att de har ett drogbruk. Det är en ungdom som uppgett att den har ett drogmisbruk. I hela ungdomsgruppen är det 11 ungdomar som uppger sig vara drogfria, vilket innebär att de tidigare haft en problematik kring droger.

ALKOHOL I UNGDOMSGRUPPEN

Det är 24 av 41 ungdomar som inte testat alkohol eller inte uppgett något svar. Sex stycken har testat alkohol någon gång. Tio ungdomar uppger sig ha ett alkoholbruk, vilket innebär att de använder alkohol med någon form av regelbundenhet och en ungdom uppger sig ha ett alkoholmissbruk.

Det är svårt att se några stora skillnader i drog och alkoholbruk mellan killar och tjejer samt mellan det olika grupperna beroende på juridisk status då urvalet är för litet.

Fältgruppens erfarenhet är att det är en större andel av de ungdomar som vistas regelbundet i Nordstan som har testat eller använder droger och/eller alkohol än vad som framgår av svaren i kartläggningen. Vanliga berättelser vi får ifrån ungdomarna är att de använder cannabis och Tramadol. Bland de äldre ungdomarna förekommer även rökheroin och kokain. Det förekommer även att en del ungdomar använder Ecstasy och LSD. Orsakerna till att ungdomarna väljer att inte berätta om detta i kartläggningen kan vara på grund av oro över Fältgruppens anmälningsplikt. Ytterligare en anledning kan vara känslor av skam över att ha ett missbruk som andra får reda på.

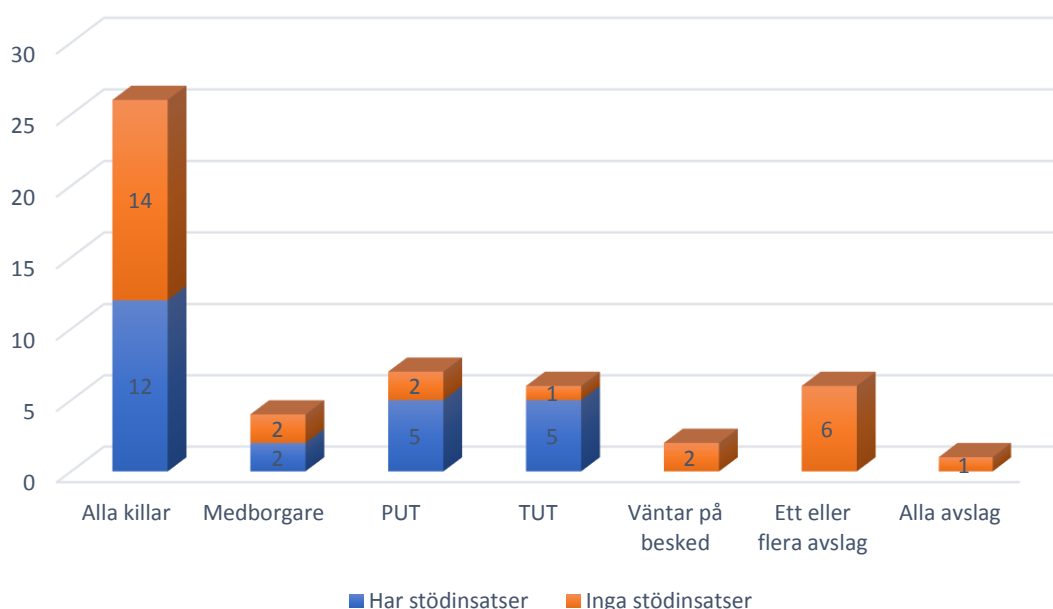

STÖDINSATSER

Stödinsatser tjejer	Antal
Har stödinsatser	7
Inga stödinsatser	8

En av frågorna i kartläggningen var huruvida de svarande hade någon form av stödinsats. Bland tjejerna är det sju som uppger att de har någon form av stödinsats medan åtta inte har någon insats. Bland de som svarat att de har någon stödinsats har vissa svarat att de har olika stödinsatser samtidigt.

JURIDIK STATUS OCH STÖDINSATSER I KILLGRUPPEN

Bland killarna är det 12 av 26 som uppger att de har någon form av stödinsats. Bland de som fortfarande är i asylprocess (åtta) eller fått avvisningsbeslut (en person) är det inte någon som uppger att de har stödinsatser. Alla i denna grupp är över 18 år gamla.

Bland de med medborgarskap eller uppehållstillstånd har en majoritet någon form av stödinsats. Då den psykiska ohälsan är högre bland de som har osäker juridisk status finns det med största sannolikhet stora behov av stödinsatser. De är personer som inte har rätt till stödinsatser då de som vuxna står utanför det skyddsnät som socialtjänst erbjuder minderåriga och/eller de med medborgarskap eller uppehållstillstånd.

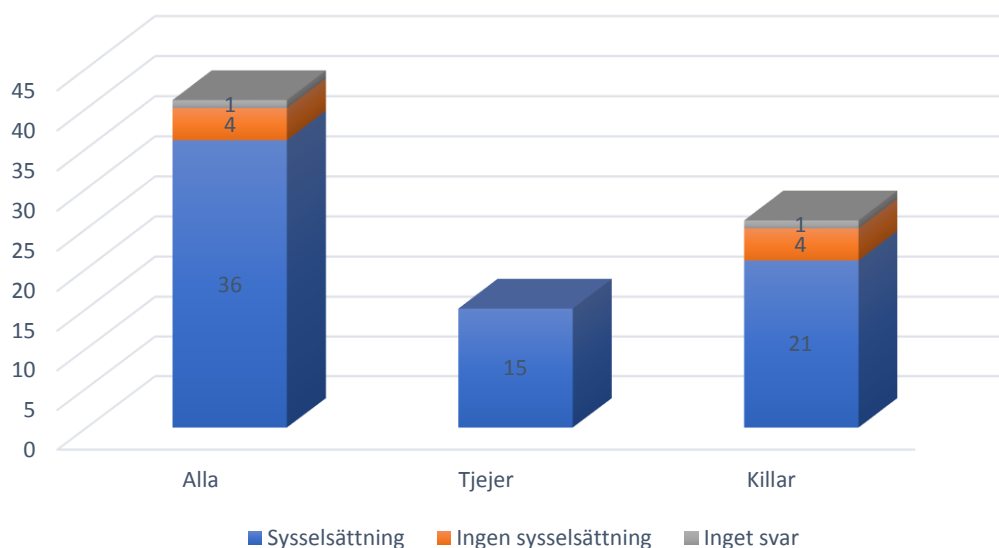
Värt att uppmärksamma är att fem av sex har stödinsatser bland de som har TUT samtidigt som samtliga i denna grupp uppger att de har en psykisk ohälsa. Det finns goda skäl att anta att den osäkerhet som tillfälligt uppehållstillstånd innebär är en anledning till den psykiska ohälsan.

Fältgruppens erfarenhet är att det uppsökande sociala arbetet i Nordstan blir viktigt för att fånga upp ungdomar som söker sig till citymiljöer och som inte redan har fångats upp av någon vuxen i sina hemområden. Fältarbetare kan genom sitt arbete upptäcka ungdomar som tidigare inte uppmärksammats och leda dem till rätt form av stödinsatser genom att länka vidare till andra verksamheter. En del av ungdomarna som fältgruppen träffar i Nordstan har haft stödinsatser tidigare, men som sedan avslutats och kontakten med fältgruppen kan då bli en väg för ungdomen att få stöd i sin livssituation igen. Fältgruppen kan vidare fungera som ett fortsatt stöd för ungdomen och arbeta motiverande med ungdomen för att denne ska fortsätta ta emot hjälp när det blir kämpigt. Att få det stödet av en vuxen person kan göra en stor skillnad för ungdomen enligt vår erfarenhet.

SYSSELSÄTTNING

SYSSELSÄTTNING I UNGDOMSGRUPPEN

I kartläggningen ställdes frågan om ungdomarnas sysselsättning. Majoriteten av ungdomarna har en sysselsättning. Tjejgruppen i kartläggningen är homogen och samtliga tjejer uppger att de går i skolan. Killgruppen är mer spridd och vilken sysselsättning de har varierar, vilket överensstämmer med att ungdomarna i killgruppen i genomsnitt är äldre än de i tjejgruppen. I killgruppen är det fyra stycken som uppger att de inte har någon sysselsättning alls. Samtliga av dessa är över 18 år och anledningarna till varför de saknar sysselsättning skiljer sig.

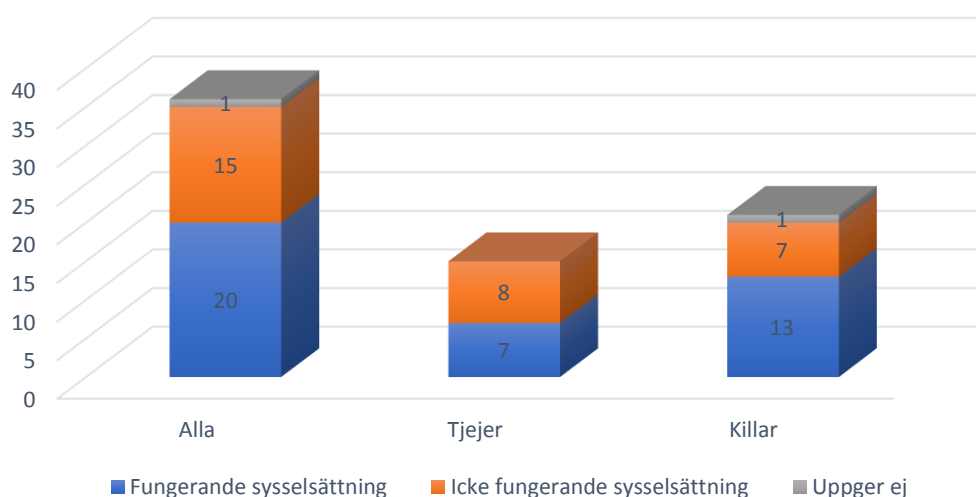
Underlaget är för litet för att se något samband mellan den juridiska statusen i killgruppen och deras sysselsättning. Det som sticker ut är att alla med TUT har en sysselsättning, men de mår också dåligt. Det stärker sannolikheten för att det är den osäkra juridiska statusen som i hög utsträckning påverkar måendet i gruppen, trots olika skyddsfaktorer som boende, stödinsatser och sysselsättning. De svarande killarna uppger en frustration kopplad till sin juridiska status.

”Har ingenting. Gick i skola men det gick inte att lära sig något då den var för stökigt. Går inte heller att gå i skola när man inte har boende. Hade jag haft personnr hade jag jobbat.”

"Jag går i språkintröduktion nu. Det fungerar bra, men jag undrar om jag slösar bort min tid här när jag inte får besked om jag för stanna längre eller ej."

FUNGERANDE OCH ICKE FUNGERANDE SYSSELSÄTTNING

För de svarande som uppgett att de har någon form av sysselsättning, exempelvis i form av skola eller jobb har de sedan delats in i två olika kategorier. De svarande som återfinns i fungerande sysselsättning har uppgett att sysselsättningen fungerar bra. De svarande som återfinns i kategorin icke fungerande sysselsättning är de som uppgett att de har hög frånvaro från skolan och/eller att de inte får den stöd och hjälp som de behöver för att få skolan att fungera. Anledningen till att skolan inte fungerar uppger de svarande är att de inte trivs, är skoltrötta, inte orkar och att de har andra problem i livet som tar upp deras tid.

"Låg närvaro pga. mycket problem i mitt liv. Det gör att jag inte orkar. Är där ibland men det är väldigt sällan. Snart tror jag det kommer lugna ner sig, tycker ju egentligen att skolan är viktig. Det är för att jag har för mycket saker som händer i livet."

"Jag har skola, men det är tråkigt och jobbigt att gå dit och att vara där. Jag har en kompis i min klass som också är på stan. Jag går i åk 8. Jag är nästan aldrig närvarande på lektionerna."

Fältgruppens erfarenhet är att de ungdomar som regelbundet vistas i Nordstan och uppger sig ha en icke fungerande sysselsättning ofta härstammar i att ungdomen utsätts för olika former av mobbing eller känner ett utanförskap i skolsammanhanget. Andra faktorer som påverkar hur väl ungdomars sysselsättning fungerar är enligt fältgruppens erfarenhet deras hemförhållanden, boendesituation, missbruk och kognitiva svårigheter. Enligt erfarenhet förekommer det att ungdomar upplever sig själva ha en kognitiv variation eller att andra i deras omgivning upplever att ungdomen har det. I kartläggningen har inga frågor ställt kring detta och därmed kan erfarenheten inte verifieras.

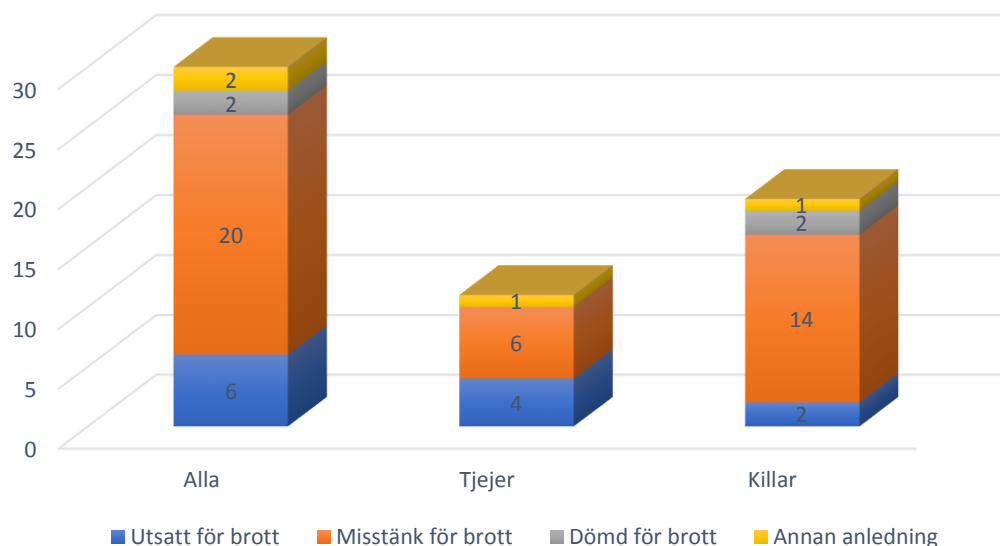
KONTAKT MED POLIS

Kontakt med polis	Antal	Tjejer	Killar
Kontakt	26	10	16
Ingen kontakt	13	4	9
Ingen uppgift	2	1	1

Ungdomarna i kartläggningen tillfrågades om de haft kontakt med polisen genom att de varit utsatta för brott och/eller misstänkta för något brott. Brotten behöver inte ha någon koppling till ungdomarnas vistelse i Nordstan. Av de 41 svarande så har 26 ungdomar haft någon form av kontakt med polisen.

ANLEDNING TILL KONTAKT MED POLIS

De som har varit i kontakt med polisen kan ha haft flera olika anledningar till det. Exempelvis så kan en både ha varit misstänkt för brott och utsatt för brott.

Bland de ungdomar som varit utsatta för brott är det flera som inte uppgett vilken typ av brott det gällt, dock förekommer det att ungdomarna uppgett att de varit utsatta för rån. Bland de som berättar att de varit misstänkta för brott berör brotten narkotikabrott, olaga intrång, våldtäkt, rån, snatteri och misshandel. Av de ungdomar som varit i kontakt med polis av annan anledning uppger samtliga att de varit vittnen vid ett misstänkt brott.

Fältgruppens erfarenhet är att det är en större andel av de ungdomar som vistas regelbundet i Nordstan som har varit utsatta för brott än vad som framgår av svaren i kartläggningen. Orsakerna till att ungdomarna väljer att inte berätta om detta i kartläggningen kan vara på grund av att de själva inte upplever att det som de varit utsatta för är ett brott. En annan orsak är att det kan vara svårt och känsligt att prata med en vuxen om att ha varit utsatt för olika typer av brott. Framförallt kan det vara svårt att prata om utsatthet för unga killar pga normer kring manlighet.

BÄTTRE MÅENDE

Vi valde i kartläggningen att fråga ungdomarna vad de själva anser att de skulle behöva för att kunna uppnå ett bättre fysiskt och psykiskt mående. Detta gjordes med syftet att låta målgruppen komma till tals i frågan.

En stor andel av de ungdomar som är 18 år eller äldre kopplar sitt mående till sin nuvarande boendesituation och avsaknaden av jobb. Flera av ungdomarna anser att en stabilare boendeform, tillgängliga jobb för unga och en bättre ekonomi skulle kunna göra att de uppnår ett ökat välmående. Bättre ekonomiska förutsättningar är något som många, både äldre och yngre, lyfter som ett förslag på lösning.

"Lägenhet, någonstans att sova och jobb. Då skulle jag inte vara här längre."

"En egen lägenhet som bara var min. Eller inte ens en lägenhet, men ett rum som var mitt eget. Som jag hade ansvar för. Och att Kronofogden löser sig."

En andel önskar också mer resurser och hjälp i skolan eller ökat stöd av socialtjänsten:

"Att skolan går bra. Gärna mer hjälp i skolan."

"Någonstans att bo och mer hjälp från soc, det verkar inte som att de bryr sig och de är svåra att få tag på"

Bland de individer som befinner sig i Sverige med en osäker juridisk status önskas permanent uppehållstillstånd (PUT), en reell möjlighet att få återförenas med sin familj i Sverige samt en chans till ett tryggt liv och framtid i Sverige.

"Få vara kvar i Sverige (syftar på PUT) och kunna studera"

Andra förslag på lösningar är mer kopplat till en tonårsproblematik av att känna sig oförstådd och utanför. Svårigheten att hitta en gemenskap någon annanstans är en vanligt förekommande problematik bland ungdomar i Nordstan.

"Skulle vilja passa in bättre i skolan. Känner mig annorlunda än kompisarna."

"Jag vill att min familj ska förstå mig, men nu blir de bara arga."

UNGDOMARS SITUATION IDAG

Vi frågade ungdomarna i kartläggningen om det fanns någonting de ville skicka med till politiker och andra bestämmande aktörer om ungdomars situation idag. Även denna fråga ställdes med syftet att synliggöra målgruppens röster kring deras egen och omgivningens nuvarande situation.

En stor andel av de tillfrågade ungdomarna tycker att samhället borde ta ett större och bättre ansvar för de ungdomar som flytt till Sverige och sökt asyl här. Många av de tillfrågade anser också att den psykiska ohälsan bland asylsökande ungdomar skulle minska av en snabbare asylprocess och att alla får stanna i Sverige.

Ungdomarnas reflektioner i denna fråga speglas också i kartläggningens resultat där vi ser att de ungdomar som har PUT mår bättre än gruppen som har TUT, är i asylprocess eller fått avslag på sin asylansökan.

"Min kompis som fick avslag tog sitt liv. Många mår väldigt dåligt. Politikerna måste fatta att det bästa är om alla får uppehållstillstånd. Då kommer de flesta kunna kämpa för ett bra liv."

"De behöver hjälpa ungdomar. Fixa jobb och prata med migrationsverket om att alla ska få stanna."

"Stoppa utvisningarna. Kom och prata med ungdomarna."

"Att inte ge upp och kämpa för Nordstan. Och ge ungdomar hopp och uppehållstillstånd."

Några ungdomar valde att problematisera kring hur de upplever vakters, väktares och polisens bemötande av unga i Nordstan. Ungdomarna som tar upp denna fråga har olika syn på om man tycker det är bra eller inte att det finns vakter, väktare och polis på plats. De flesta tycker dock att uniformerad personal ska ha ett respektfullt bemötande och fokusera på de ungdomar som begår brott eller beter sig illa.

Det här är ett tema som fältgruppen ganska ofta möter i kontakten med ungdomar. Generellt sett upplever ungdomar att det görs en skillnad i bemötande från vakter, väktare och polis beroende på vilket kön man har eller om man har utländsk härkomst med mörkare hår eller hudfärg.

”Att polisen blir bättre och snällare. De behöver inte kontrollera alla. Ska dom kontrollera mig så kan dom visa respekt. Jag är ingen hund, jag är en människa. I Syrien var polisen bättre, de kontrollerade och straffade dem som var kriminella. I Sverige så bli man kontrollerad bara man är i Nordstan. Jag vill bara få vara ifred, som alla andra som shoppar i Nordstan. Kolla killen där borta – han är som mig (menar att han har brun hy). Han kommer förmodligt bli stoppad av polisen. Även om han och jag är här och shoppar, äter, umgås med vänner så blir vi stoppade. Inte för att vi är kriminella, men polisen i Sverige verkar tro att alla araber är det.”

”Polisen borde vara hårdare mot de som gör kriminella saker. De är inte så hårda här i Sverige så alla vet att de kan komma undan.”

”Bra med fler poliser på stan. De betar sig bättre än vakterna som ibland är oschyssta. Men poliser behövs då det är bråkigt på stan.”

”Jag tycker polisen och vakter ska vara hårdare mot de som tar saker från affärer utan att betala. De borde inte störa personer som inte gör något fel. Men när någon gör fel ska de vara hårdare.”

”Att man inte ska tänka att någon ska stjäla eller bråka bara för att man har svart hår”

”För mycket poliser på stan [...]”

Ett flertal av ungdomarna beskriver hur ungdomar som befinner sig i Nordstan mår dåligt och att de behöver hjälp och stöd. Flertalet efterfrågar bättre stödinsatser från socialtjänsten och att dessa ska vara bättre på att fånga upp individens behov. Några av ungdomarna uttrycker hur de vill att socialtjänsten ska ha ett helhetsfokus på familjen och inte bara på ett barn. Andra ifrågasätter varför det är så svårt att få stöd efter att en fyllt 18 år. Flera av ungdomarna uttrycker att saker skulle vara bättre om familjer fick mer pengar.

Det här är också ett tema som fältgruppen ofta möter i samtal med ungdomar. För oss är det tydligt att de ungdomar i asylprocess som blivit ålderuppskrivna eller fyllt 18 år och blivit bedömda som vuxna får avsevärt färre stödinsatser än innan, och ofta far illa av att fråntas möjligheter till sysselsättning, utbildning och annat stöd. Det är också vanligt att vi får höra att just boende och tillräcklig ekonomi är väldigt avgörande för en god livskvalitet.

"De ska veta att behandlingshem inte fungerar för alla. Det funkade inte för mig. De ska också veta att det inte är bra med blandade boenden, där både killar och tjejer är. Du ska aldrig ta ett barn från sin familj. Det är inte bra. De ska ge stöd till hela familjen istället.

Många har det jobbigt och om de gav alla pengar så skulle det vara bra."

"Soc ska sluta bry sig och försöka förstöra. Alla kompisar jag har som har soc säger samma sak. Att de bara förstör familjer. Det är ingen jävla hjälp. Jag litar inte ett skit på vuxna."

"Jag undrar varför man inte kan få hjälp när man fyllt 18 år, varför man inte längre får soc. Då blir det problem när man inte längre får hjälp."

"De flesta mår dåligt. Fixa hjälp åt ungdomar."

"Tycker att alla skulle få större bidrag, det är inte så lätt när det bara är en förälder som ska fixa allt och den inte mår bra och inte har något jobb."

Ett flertal ungdomar efterfrågar fler centralt belägna ungdomsgårdar där det finns ett brett utbud av aktiviteter men där man också ska kunna vistas utan krav på aktivitet.

Det kan verka en aning paradoxalt att ungdomar som kommer från olika stadsdelar i Göteborg och kranskommuner efterfrågar en verksamhet i city som ofta redan finns i det egna bostadsområdet. Fältgruppen förstår detta utifrån att de ungdomar som väljer att vistas i city ofta inte känner sig trygga eller trivs i de verksamheter som finns i det egna bostadsområdet. För ungdomarna skulle en sådan verksamhet i city innebära att de fick göra något mer kreativt och meningsfullt tillsammans med ungdomar de valt en gemenskap med i Nordstan.

"Om man ska få bort kriminaliteten i Nordstan tänker jag att det behövs fler fritidsgårdar med mycket personal och resurser. Större lokaler där man kan göra mycket saker. Inte bara ett litet sketet pingisbord och en luffig soffa. Fler skulle komma dit om då går man hellre dit än att ses på stan."

"Gör fler kulturhus så ungdomar slipper luffa runt på stan. Om man hittar på mer att göra för oss så kommer vi inte vara här. Fritidsgårdarna där jag bor är astråkiga. Jag känner mig trygg här."

Ett antal av de intervjuade ungdomarna ställer sig frågande till politikernas bild av ungdomar idag, och anser inte att deras berättelser och erfarenheter tas i beaktande av dessa. Dessa ungdomar känner sig osynliggjorda och ignorerade.

”Hjälp ungdomarna. Lyssnar mer till ungdomarna. Inte bara på myndigheter.”

SLUTSATSER

Vilka individer som vistas i Nordstan är föränderligt. Det är få av de ungdomar som deltog i förra årets kartläggning som deltog även detta år. Vanligtvis slutar ungdomar av olika orsaker att hänga i Nordstan efter några månader. I årets kartläggning är det därför till stor del nya ungdomar som har svarat i intervjuerna.

Kartläggningen visar att Fältgruppen City möter ungdomar från alla Göteborgs stadsdelar och många kranskommuner. Många av ungdomarna vi möter är svenskfödda och de ungdomar som är utlandsfödda kommer från många olika länder. Medelåldern på den genomsnittliga ungdomen är 17,5 år. Tjejerna är yngre och alla utom en av dem är under 18 år. Bland killarna är det en större spridning i ålder från 15 upp till 23 år. Samtliga tjejer är födda i Sverige medan en majoritet av killarna är relativt nya i Sverige. Även där är det en stor variation över hur länge de varit i Sverige.

Skillnader i sammansättningen av ungdomsgruppen i årets kartläggning i jämförelse med den kartläggning som gjordes 2017 är att andelen svarande tjejer har minskat, genomsnittsåldern på den svarande ungdomen har ökat med sex månader och av de ungdomar som är födda utanför Sverige uppges till viss del andra länder. Andelen svenskfödda ungdomar är lika stor detta året som i föregående kartläggning och de dominerande länderna bland ungdomar som är utlandsfödda är i stort sätt samma. Ungdomarna som är utlandsfödda har i genomsnitt befunnit sig något längre i Sverige än de svarande i föregående kartläggning.

Endast ett fåtal ungdomar uppger att de mår bra och en majoritet av ungdomarna uppger att de lever med psykisk ohälsa i någon form. Inte sällan rör det sig om en kombination av sömnproblem, huvudvärk, magsmärtor, ångest och stress. Ungdomarna uppger att de ibland använder droger och alkohol som ångestdämpare.

I kartläggningen 2017 ställdes frågan kring alkohol och droger på ett annat sätt och har i årets kartläggningen analyserats annorlunda. Därmed är det svårt att dra några större jämförande slutsatser mellan de båda resultaten. Det som är tydligt är att även föregående år så svarade ungdomarna att de testat eller brukar droger och/eller alkohol i mindre utsträckning än vad fältgruppens erfarenhet gör gällande. Orsakerna till att flera ungdomar inte uppger sig ha testat eller brukar alkohol och/eller droger kan vara fältgruppens anmälningsplikt, men även att årets kartläggning gjordes i direkt anslutning till polisens insatser och egna kartläggning i Nordstan.

Anledningar till psykisk ohälsa kan vara olika för olika personer. Bland de ungdomar med TUT, som är i asylprocess eller har avslag är det tydligt att deras juridiska status är en anledning till deras psykiska ohälsa. Åtta av de killar som är 18 år eller äldre lever i hemlöshet. Sju av dessa är i asylprocess medan en har PUT. Vi har goda skäl att anta att stress över boendesituation är en anledning till psykisk ohälsa.

Slutsatsen kring att den osäkra juridiska statusen har stor påverkan på den psykiska och /eller fysiska hälsan är jämförbar med slutsatsen som gjordes i kartläggningen 2017. Där uppmärksammades det att personerna som befann sig i en asylprocess mådde mycket dåligt till följd av långa väntetider och ovissheten om de får stanna eller ej. Skillnaden i årets kartläggning är att majoriteten av de som befinner sig i asylprocessen redan har fått ett eller flera avslag. I kartläggningen 2017 var det endast en svarande som fått ett avslag och resten väntade på sitt första beslut. I år är det endast två svarande som väntar på sitt första beslut från Migrationsverket.

Även bland de som är födda i Sverige eller har levt större delen av sitt liv i Sverige och har medborgarskap är den psykiska ohälsan stor. Istället för oro kopplat till juridisk status är förklaringarna från ungdomarna mer blandade där oro över skola, familjeförhållanden, droger och fysisk hälsa är orsaker som uppges. Det stämmer väl överens med fältgruppens erfarenhet där många ungdomar som söker sig till Nordstan redan har en psykisk ohälsa. Vanliga berättelser handlar om tuffa uppväxtvillkor och svåra familjeförhållanden, svår skolsituation och svårigheter att hitta positiva sammanhang i området där ungdomen bor. Detta i sig skiljer sig inte från orsaker till ungdomarnas psykiska mående som framkom i kartläggningen 2017.

Jämfört med förra årets kartläggning är det färre som i år uppger att de har stödinsatser i någon form. I år har totalt 19 av 41 personer stödinsatser medan det 2017 var 50 personer av 69 som svarade att de hade stödinsatser. Det är svårt att utifrån ett så litet urval avgöra om

ungdomar i målgruppen har färre insatser än för ett år sedan. Svaren kan bero på att de ungdomar som medverkat i årets kartläggning inte varit så länge i Nordstan och därmed inte fångats upp och länkats till en stödinsats ännu. Det kan vidare bero på att den del av de svarande som är 18 år och uppåt inte har rätt till stödinsatser i samma utsträckning som de yngre i målgruppen. För de stödinsatser som gruppen över 18 år har rätt till så är fältgruppens erfarenhet att dessa stödinsatser är svårtillgängliga. Bland de ungdomar som är i asylprocess eller fått alla avslag är det ingen som uppger att de ha stödinsatser.

Fältgruppens erfarenhet är att vi liksom föregående år möter flera ungdomar där vi ser att det finns ett behov av stödinsatser som riktar sig mot problem med hemlöshet, missbruk och psykisk ohälsa. Detta är ungdomar som idag står helt utan insatser och där det uppsökande sociala arbetet blir viktigt för att kunna nå dessa. Det som ofta blir avgörande för en sådan ungdom är att det finns en mottagare som fältarbetaren kan länka ungdomen vidare till så att denna kan få rätt stöd. Fältgruppens erfarenhet är att detta ofta är problematiskt att genomföra när ungdomen är över 18 år och i en asylprocess eller har fått avslag.

Både bland de med PUT och de med TUT svarar en majoritet att de har stödinsatser. För de med TUT är det som beskrivits ovan tydligt att den psykiska ohälsan ändå är stor vilket troligtvis förklaras av den osäkra juridiska statusen.

Årets kartläggning har inte på ett bra sätt lyckats utforska hur boendesituationen ser ut gällande trångboddhet bland de ungdomar fältgruppen möter. Kartläggningen visar på att en del av ungdomarna lever i hemlöshet eller utan stadigvarande boende. Fältgruppen erfar dock, utifrån sitt ordinarie uppsökande arbete, att trångboddheten är stor bland målgruppen. Svårigheten med långa väntetider i de kommunala bostadsköerna och den allmänna bostadsbristen påverkar i hög utsträckning de ungdomar som är över 18 år och som fältgruppen möter. I kartläggningen 2017 kategoriserades boendeformer något annorlunda och är därmed svår att jämföra. Dock är slutsatserna som drogs av resultatet 2017 likartade med årets resultat och slutsatser.

Jämfört med föregående år är det fler ungdomar som uppger att de känner sig otrygga och färre som upplever trygghet när de är i Nordstan. Gruppen som känner sig både trygga och otrygga är något färre än förra året.

Oavsett kategori är otrygghet ofta kopplad till faktorer som sen kvällstid, bråk och konflikter och färre människor i rörelse. Att vara ensam och utan sina vänner är också något som kan öka känslan av otrygghet. Trygghetsskapande faktorer är liksom föregående år ett stort flöde

av människor dagtid, att umgås i grupp med andra samt att känna till en stor del av ungdomsgruppen som vistas i Nordstan.

Närvaron av polis och vakter i Nordstan upplevs som ambivalent för målgruppen. För många ungdomar är närvaron av dessa trygghetsskapande, men bland vissa ungdomar anses deras närvaro bidra till en större känsla av otrygghet.

Fältgruppen City anser att verksamheter som lockar vuxna att besöka Nordstan på kvällstid skulle ha en trygghetsskapande effekt både för ungdomar och alla andra som vistas i Nordstan.

Sysselsättningen i målgruppen är jämförbar med resultaten i kartläggningen 2017 och det är fortsatt en majoritet som har någon form av sysselsättning. Det är liksom föregående år endast ett fåtal som saknar sysselsättning helt. I årets kartläggning har en skillnad gjorts i hur svaren sysselsättningarna har kategoriserats som fungerande eller icke fungerande vilket inte gjordes på samma vis under föregående år. Det är därför svårt att jämföra huruvida andelen med fungerande sysselsättning har ökat eller minskat. Orsakerna till en icke fungerande sysselsättning överensstämmer dock med orsakerna som framkom i 2017 års kartläggning och även med fältgruppens erfarenheter.

I årets kartläggning så är det färre ungdomar som uppger att de varit utsatta för brott i jämförelse med Kartläggningen 2017. Orsakerna till detta kan ha flera olika anledningar. Siffrorna och underlaget är för litet och för osäkert för att kunna dra några slutsatser kring skillnaderna. I de svar vi fått i årets kartläggning så berättas det inte några historier om sexuella övergrepp, vilket är en skillnad från föregående år. Andel som uppger sig ha varit misstänka för brott stämmer i stort överens med föregående års kartläggning.

I kartläggningen har flera ungdomar uppgett att ett stabilt boende och jobb för unga skulle göra att de mår bättre psykiskt. Det är även faktorer som framkommit i kartläggningen 2017. Det som skiljer sig är att i årets kartläggning är det flera ungdomar som framhäver vikten av att ha en god ekonomi för att kunna må bra. I kartläggningen 2017 framhövdes istället mer resurser till skolan och bättre hjälp för att etablera sig på arbetsmarknaden som vägar till ett bättre mående. Gemensamt för året och föregående år är att ungdomarna lyfter fram vikten av att permanent få stanna i Sverige och möjligheten till att återförenas med sin familj för att kunna uppnå en psykisk hälsa.

Det som ungdomarna vill berätta för politiker och andra beslutande aktörer handlar om att Sverige bör ta ett större ansvar för de ungdomar som flytt och sökt asyl i Sverige. De vill att utvisningar ska stoppas och att alla som kommit ska få stanna. Det är ett tema som även framkom i kartläggningen 2017. Då menade ungdomarna att politikerna behövde arbeta för ett jämlikare Sverige och ge mer stöd till dem som befann sig i asylprocessen. I år har fokus istället legat på att alla bör få stanna i Sverige, vilket kan härledas till att många av ungdomarna har kommit längre i asylprocessen och redan fått ett, flera eller alla avslag i jämförelse med hur det såg ut för de svarande under 2017. Viktigt att nämna är att önskan om att personer som flytt och sökt asyl i Sverige har kommit från olika delar av ungdomsgruppen och inte endast de som har egna erfarenheter av att befinna sig i en asylprocess.

En jämförelse som går att göra mellan årets kartläggning och föregående år är att ungdomsgruppen fortsatt är delad i sin upplevelse av vakter, väktare och polis som befinner sig i Nordstan. En del upplever det som en trygghet, andra inte. Gemensamt är att det finns en önskan från ungdomarnas sida att de ska fokusera sina insatser på de personer som begår kriminella handlingar i Nordstan. I årets kartläggning lyftes också önskan av att få bemötas av respekt från av den uniformerade personalen och att födelseland samt utseende hos ungdomarna inte ska spela någon roll i vilket bemötande de får. Detta är något som inte framkom under föregående års kartläggning där ungdomarna istället lyfte synen på Nordstan som problematiskt.

En skillnad från kartläggningen 2017 är att ungdomarna i år tagit upp att det är många som mår dåligt i Nordstan och att de behövs bättre stöd från socialtjänsten till dessa. Det upplevs som svårt att få hjälp när en är över 18 år och några efterfrågar ett större familjefokus i insatserna som görs. Flera uttrycker att en ekonomi som räcker till skulle göra skillnad i livskvaliteten för många. Detta är teman som ungdomarna inte lyfte i kartläggningen 2017.

Teman som återkommer i årets kartläggning ifrån föregående år är att ungdomar önskar att det skulle finnas centralt belägna fritidsgårdar. Samt att personer i beslutsfattande positioner skulle ta ungdomarnas röster på allvar och lyssna till vad de har att säga om sin egen situation.